



Bevarandeplan för Natura 2000-området *SE0530051 Yttre Bodane-Kräklingarna*



Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 - områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitat-direktiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livs-miljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitat- direktivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och natur- typer, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skydds- beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har till kommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”*kartverktyget skyddad natur*”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.



LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Jenny Wendel

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0530051 Yttre Bodane-Kräklingarna

Kommun: Åmål, Mellerud

Områdets totala areal: 1382,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-09-06

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-20

Markägarförhållanden:

Staten (Statens fastighetsverk och Naturvårdsverket)

Regeringsbeslut, historik:

SPA: 1996-03-01, regeringsbeslut M96/867/4, pSCI: Nej, SCI: Nej, SAC: Nej

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

A002 - Storlom, *Gavia arctica*

A094 - Fiskgjuse, *Pandion haliaetus*

A190 - Skräntärna, *Sterna caspia*

A193 - Fisktärna, *Sterna hirundo*

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

Övriga arter som utgjort grund för utpekandet:

A391 - Storskarv, *Phalacrocorax carbo sinensis*

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

I Natura 2000-området är de prioriterade bevarandevärdena att livsmiljöer för de utpekade fåglarna ska finnas.

Motivering:

Området har ett stort antal öppna holmar och skär som är viktiga för flera fågelarter.

Prioriterade åtgärder:

- Att hålla skären öppna och fria från igenväxningsvegetation i form av sly, buskar och annan högre vegetation.
- Förhindra mänsklig störning vid fåglarnas häckningsplatser.

Beskrivning av området

Natura 2000-området ligger i Vänern, i den västra delen som kallas Dalbosjön. Norra delen av området omfattas av naturreservatet Yttre Bodane och södra delen (Kräklingarna) omfattas av fågelskyddsområde. Yttre Bodane består av ett trettio-tal skogsklädda öar och ett stort antal kala eller glest bevuxna holmar och skär. Skogarna domineras av hållmarkstallskog och blåbärstallskog samt dungar med björk och klibbal. Stränderna är främst klipp- och stenstränder, men rena sandstränder förekommer också. Kräklingarna består av ett stort antal kala skär. Vänerskärgården är ett populärt område för båtturister och erbjuder flera goda naturhamnar för småbåtar.

Området ligger helt eller delvis inom riksintresse för naturvård, friluftsliv, rörligt friluftsliv, kulturmiljövård och yrkesfiske sjöar.

Vad kan påverka negativt

Arterna skulle påverkas negativt av:

- Vänerns reglering. Brist på översvämningar och iserosion till följd av Vänerns reglering är ett allvarligt hot, vilket leder till ökad igenväxning av träd och buskar på de öppna skären och dess strandzoner.
- All typ av exploatering kan störa fåglarnas häckning och/eller åtkomst och tillgång på föda i födosöksområdet.
- Mänsklig störning vid häckningsplatserna under april-augusti. Exempel på störning är ilandstigning på skären, båtsport, vattenskoter och fiske i närheten av öarna.
- Inverkan från miljögifter i fisk. Provtagning av fisk i Vänern visar att det finns miljögifter lagrade i fisken, vilket i sin tur kan ge negativa effekter på fåglarna som äter fisk. Miljögifterna kan även orsaka sämre tillgång på fisk. Storlom livnär sig nästan helt på fisk.
- Försämrade bytestillgång på fisk på grund av överfiske och föroreningar.
- Försämring av sjöarnas siktdjup vilket kan försvåra födosökningen. Orsaker till sämre siktdjup kan vara övergödning, grumling och brunifiering (ökad mängd humusämnen i vattnet). Ökad näringsbelastning kan även påskynda igenväxning av de öppna skären.
- Utebliven eller för svag röjning kan leda till igenväxning av fåglarnas häcknings- och rastplatser.

Ytterligare faktorer som kan påverka negativt beskrivs under respektive art.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken, MB). Om en verksamhet/åtgärd påverkar ett Natura 2000-område så kan denna vara tillståndspliktig även om den utförs utanför Natura 2000-området.

Gällande regler för de utpekade fågelarterna:

- Fågelarterna är fredade (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också deras ägg och bon.

- Enligt 4 § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.
- Artskyddsförordningen (2007:845) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av fågelarterna, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen).
- Fågelarterna är upptagna i bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö).
- Storlom och fiskgjuse är upptagna i bilaga 2 i Bonnkonventionen (flyttande arter).
- Storlom, fisktärna, silvertärna och storskarv är upptagna i AEWA (African-Eurasian Waterbird Agreement).
- Vid avverkning, etablering av vindkraftsanläggning eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap 28 a § MB krävas.
- Beroende på var i landet man befinner sig gäller antingen tillståndsplikt för eller förbud mot markavvattning, (11 kap 13-14 §§ MB och förordningen om vattenverksamhet). (Gäller storlom, fiskgjuse, fisktärna och silvertärna).

Skötsel;

- De delar som ligger inom naturreservatet Yttre Bodane ska skötas enligt gällande skötselplan.
- Kräklingarna ska hållas öppna från igenväxning.

Övrigt:

- Reservatets föreskrifter ska följas.
- Södra delen av Natura 2000-området (Norra- och Södra Kräklingarna) är fågelskyddsområde med tillträdesförbud 1 april-31 juli. Det är endast tillåtet att färdas längs den utprickade farleden.
- Strandskyddsbestämmelserna (7 kap 13-18 §§ MB) gäller i hela området.
- En revidering av skötselplanen för Yttre Bodane behövs. I nuvarande skötselplanen för naturreservatet föreslås att alla vindfällor och död ved ska upparbetas. Detta bör ändras, så att död ved istället gynnas.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på artnivå.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

A002 - Storlom, *Gavia arctica*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Storlom häckar regelbundet på skären i området. Senast rapporterade häckningen är 2016.

Generell beskrivning:

Storlommen lever i de boreala och arktiska delarna av Europa och Asien. I Europa häckar storlommen, förutom i Sverige, i Norge, Finland, Ryssland samt med drygt 150 par i Skottland och ett fåtal par i de baltiska staterna och Vitryssland. Det svenska beståndets storlek uppskattas till 5 500 - 7 000 par, och med bestånd av samma storleksordning i Norge och Finland finns över 95 % av de Europas storlomsbestånd utanför Ryssland i de nordiska länderna. Sverige har därmed ett internationellt ansvar för artens fortlevnad. Under fågelskärsinventeringen i Vänern har antalet revirhävdande storlommar varierat mellan 70 och 37 stycken under 1994-2014 sett till hela sjön. Inventeringsdata från Vänern och Mälaren visar att storlom har minskat i sjöarna med i snitt 6,7% per år under perioden 2005-2013. Vid Vänerskärsinventeringen 2015 noterades 52 storlomsrevir, vilket ligger under medelvärdet för perioden 1994-2015, men är ett bättre resultat än föregående två år (42 respektive 38 revir).

Storlommen häckar vid näringsfattiga klarvattenssjöar i nästan hela landet, undantaget Öland och Gotland. Häckningsperioden är maj-juli/augusti. Boet placeras nästan uteslutande på småöar och skär, ofta nära vattenbrynet så att fåglarna utan större svårighet kan ta sig upp ur vattnet. Arten äter främst fisk men även vatteninsekter. För födosöket är klart vatten med stort siktdjup av välså stor betydelse som fisktätheten. Under häckning rör sig arten normalt inom 1-10 km radie från häckningslokalen.

Storlom är känslig för störningar vid häckningslokalerna, onormala vattenståndsvariationer, igenväxning och predation av ägg och ungar (t.ex. av mink).

Bevarandemål

I området ska det finnas lämpliga häckningsmiljöer och viloplats i form av öppna skär. Störning från människor ska saknas under häckningsperioden (maj-juli/augusti). Vattenkvalitén ska vara god med ett bra siktdjup och det ska finnas god tillgång på bytesfisk. Eventuell predation från icke inhemska arter som mink ska endast förekomma i mycket liten utsträckning.

Negativ påverkan

Arten skulle påverkas negativt av:

- Mänsklig störning leder till ökad risk för äggpredation samt att ägg/ungar riskerar att dö vid dålig väderlek. Svallvågor från båtar kan även spola bort bon och ägg.
- Predation från mink eller andra icke-inhemska arter.
- Sannolikt, men inte klarlagt, finns en ökad dödlighet bland vuxna fåglar i samband med användning av nylonnät för fiske. Yrkesfiskare från Kristinehamn har lämnat enstaka rapporter till Länsstyrelsen Värmland om döda storlommar i fiskenät.
- Risk för blyförgiftning genom blysänken och blyhagel. Lommar plockar normalt upp små stenar från botten, att använda i muskelmagen för att underlätta matsmältningen, och det har visat sig att blyhagel, liksom blysänken som tappats av sportfiskare slinker med.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Regleringar av vattenståndet bör utformas så att vattenståndsändringarna från senare delen av april till början av juli blir små (högst 5 cm ökning, högst 30 cm minskning).

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för arten är gynnsamt i området.

A094 - Fiskgjuse, Pandion haliaetus

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fiskgjuse häckar regelbundet i området.

Generell beskrivning:

Fiskgjusen är helt beroende av tillgång till öppet vatten inom sitt hemområde (havsmiljö, insjöar, älvar, åar) eftersom födan nästan uteslutande består av fisk. Den fångar endast ytligt gående fisk, ned till maximalt en halv meters djup. Fiskgjusen fiskar i såväl eutrofa som oligotrofa sjöar liksom i större vattendrag och i grundare kustområden. Jaktframgången kan dock minska avsevärt om vattnet är alltför grumligt. I områden med enbart näringsfattiga sjöar kan sämre tillgång på fisk medföra lägre reproduktion bl.a. beroende på att fiskgjusarna måste jaga över större arealer (längre bort från boplatsen). Fiskgjusen kan jaga upp till någon mil från boplatsen.

Fiskgjusen är beroende av lämpliga träd för sitt bobygge. Det vanligaste trädslaget är tall ($\geq 90\%$) där det stora risboet byggs i toppen av plattkronade, kraftiga träd, så att utsikt fås över omgivningen. Häckningar på mindre öar och utmed sjöstränder är vanliga men det förekommer även att fiskgjusen häckar i martallar på myrar samt i frötallar på kalhyggen. Enstaka bon kan placeras i kraftledningsstolpar, stora torn eller på stora stenar i sjöar och vattendrag. Fiskgjusen är ofta störningskänslig vid boplatsen. Den flyttar mellan Sverige och Västafrika söder om Sahara.

Fiskgjuse är känslig för mänsklig störning vid häckningsplatserna under häckningssäsongen (april-augusti) samt brist på gamla grova tallar (häckningsplatser).

Bevarandemål

I området ska finnas lämpliga födosöksområden för fiskgjuse i form av grunda fiskrika vatten. Lämpliga boträd, av främst tall, ska finnas. Mänsklig störning ska inte förekomma under häckningsperioden (april-augusti).

Negativ påverkan

Arten skulle påverkas negativt av:

- Mänsklig störning leder till ökad risk för äggpredation samt att ägg/ungar riskerar att dö vid dålig väderlek.
- Brist på lämpliga boträd.
- Illegal förföljelse och plundring av bon förekommer fortfarande, om än i mindre omfattning än tidigare.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Gällande regler utöver de som beskrivs på områdesnivå:

- I rådets förordning (EG) nr 338/97 regleras import och export samt försäljning av levande och döda exemplar av fiskgjuse. Sådan import och export samt försäljning får endast ske efter tillstånd från Jordbruksverket.
- Fiskgjuse tillhör Statens vilt (33 § jaktförordningen (1987:905)). Exemplar som omhändertas eller påträffas döda eller dödas tillfaller Staten.
- Fiskgjuse är upptagen i bilaga 2 i Bonnkonventionen (flyttande arter).

Övriga bevarandeåtgärder:

Se över om stabila träd i skyddade lägen kan prepareras med konstbon.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för arten är gynnsamt i området.

Antalet reproduktiva individer i landet skattas till 8 200 (Rödlistan 2015). Det finns inga tecken på betydande populationsförändring. Populationen har varit stabil de senaste 10 åren (2005-15), en viss ökning har skett de senaste 30 åren. De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskraftig (LC).

A190 - Skräntärna, *Sterna caspia*

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skräntärna har sedan 2012 häckat med ett par på Kräklingarna.

Generell beskrivning:

Skräntärna behöver tillgång till lämpliga bytesdjur, vilket i svenska vatten främst är abborre, mört och strömming. Den fiskar framför allt i grunda kustområden eller i kustnära (inom 30-40 km) sjöar. Lämplig plats för bobygge är flacka, vegetationsfattiga sandrevlar eller klippöar i havsbandet (egentliga Östersjön, Bottenhavet och Bottenviken, även Vänern). Arten häckar företrädesvis i koloni. Tillgång till områden med minimal mänsklig störning är viktig. Arten är störningskänslig under häckningen (maj-juli/augusti), främst under ruvningsperioden. Häckningslokalen och dess omgivande arkipelag bör sakna fyrfota rovdjur, framför allt mink. Arten är långlivad med relativt låg reproduktion. Under häckningen kan födosökande skräntärnor uppsöka fiskrika vatten åtskilliga mil från boplatsen. Skräntärnan övervintrar i tropiska Västafrika, där floden Nigers inlandsdelta i Mali är särskilt betydelsefullt.

Bevarandemål

Skräntärna ska regelbundet förekomma och häcka i området. Det ska finnas lämpliga häckningsmiljöer i form av flacka, vegetationsfattiga sandrevlar eller klippöar. Det ska finnas god tillgång på bytesfisk.

Negativ påverkan

- Arten har en mycket liten population i Vänern. Den är därför särskilt känslig för störningar under häckningstid, predation m.m.
- Etablering av mink på de öar där arten häckar är ett reellt problem i Vänern.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Gällande regler utöver de som beskrivs på områdesnivå:

-Skräntärna tillhör Statens vilt (33 § jaktförordningen (1987:905)). Exemplar som omhändertas eller påträffas döda eller dödas tillfaller Staten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för arten är gynnsamt i området.

Skräntärnan är klassad som nära hotad (NT) på rödlistan. Antalet reproduktiva individer är i Sverige cirka 1100.

A193 - Fisktärna, Sterna hirundo

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärna häckar regelbundet på skären i området. Senast rapporterade häckningen var 2016, med minst 30 häckade par.

Generell beskrivning:

Fisktärna häckar i kolonier på mer eller mindre öppna kobbar, uddar och skär i Vänern. Arten är beroende av tillgång på fiskrika grunda vattenområden för näringsfångst samt ostörda häckningsplatser. Under häckningen födosöker arten inom ett område på cirka 1-5 kvadratkilometer. Fisktärnan lever av småfisk, blötdjur och insekter.

Det svenska beståndet av fisktärna beräknas för åren 2008-2012 uppgå till 18 000-33 000 par vilket motsvarar ca en tiondel av det europeiska beståndet. Det häckande beståndet i Vänern beräknades 2014 till hela 6200 individer (uppskattningsvis ca 3600 par). De häckande fisktärnorna i Vänern har under senare år uppvisat en positiv trend. Det årliga antalet revirhävdande fisktärnor har gått från omkring 3000 individer per år på 1990-talet till omkring 6000 individer per år under den första delen av 2010-talet.

Fisktärnorna som häckar i Vänern anländer till området i slutet av april och början av maj. Själva häckningen på skären börjar som tidigast i början av maj-juni och kan pågå in i augusti. Därefter lämnar fisktärnorna området i augusti och september för att påbörja flyttningen mot vinterkvarteren i västra och södra Afrika. Vänerns fisktärnor kan häcka i egna artrena kolonier eller tillsammans med silvertärna och andra måsfåglar. En viktig faktor för valet av häckningsmiljö tycks vara graden av öppenhet på lokalen. Fisktärnorna föredrar öppna miljöer med fri utsikt från själva boplatserna. Boet placeras på öppen torr mark som ofta är sparsamt bevuxet av gräs eller andra örter. Förekomsten av öppet grussubstrat är gynnsamt för arten.

Fisktärna är känslig för mänsklig störning under häckningsperioden (maj-augusti), igenväxning av öppna skär samt predation av ägg och ungar (t.ex. av mink).

Bevarandemål

Det ska förekomma kolonier av häckande fisktärna i området. Det ska finnas lämpliga häckningsmiljöer i form av öppna skär och tillgång på öppet grussubstrat. Störning från människor ska saknas under häckningsperioden (maj-augusti). Vattenkvaliteten ska vara god med ett bra siktdjup och det ska finnas god tillgång på bytesfisk. Eventuell predation från icke-inhemska arter som mink ska endast förekomma i mycket liten utsträckning.

Negativ påverkan

Arten skulle påverkas negativt av:

Predation från mink eller andra icke-inhemska arter.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

- Aktiva åtgärder (röjning eller hävd) för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer.
- Åtgärder för att förhindra förekomst av främst mink.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för arten är gynnsamt i området.

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Silvertärna häckar regelbundet på skären i området. Senast rapporterade häckningen är 2016.

Generell beskrivning:

Silvertärna häckar i kolonier på mer eller mindre öppna kobbar, uddar och skär i Vänern. Arten är beroende av tillgång på fiskrika grunda vattenområden för näringsfångst samt ostörda häckningsplatser.

Silvertärnorna i Vänern kan häcka i den egna artens kolonier eller tillsammans med fisktärna och andra måsfåglar. En viktig faktor för valet av häckningsmiljö tycks vara graden av öppenhet på lokalen. Silvertärnorna föredrar öppna miljöer med fri utsikt från själva boplatserna. Förekomsten av uppväxande buskar, sly och träd har en starkt negativ effekt på silvertärnornas häckningsmiljö

Det svenska beståndet av silvertärna beräknas för åren 2008-2012 uppgå till 26000-42000 par. Det häckande beståndet i Vänern beräknades 2014 till 900 individer (uppskattningsvis ca 530 par) vilket utgör ca 1,6 % av det svenska beståndet. De häckande silvertärnorna i Vänern har under senare år uppvisat en positiv trend. Det årliga antalet revirhävdande silvertärnor har gått från omkring 300 individer per år på 1990-talet till omkring 900 individer per år under den första delen av 2010-talet.

Silvertärnan är känslig för mänsklig störning under häckningsperioden (maj-augusti), igenväxning av öppna skär, brist på bytesfisk samt predation av ägg och ungar (t.ex. av mink).

Bevarandemål

I området ska finnas ett tillräckligt antal lämpliga häckningsmiljöer i form av öppna skär utan vedartad vegetation och utan störning. Vattenkvalitén ska vara god med ett bra siktdjup och det ska finnas god tillgång på bytesfisk.

Negativ påverkan

Arten skulle påverkas negativt av:

Predation från mink eller andra icke-inhemska arter.

Se även beskrivning av hotbild på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

- Aktiva åtgärder (röjning eller hävd) för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer.
- Åtgärder för att förhindra förekomst av främst mink.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för arten är gynnsamt i området.

Övriga arter som utgjort grund för utpekandet:**A391 - Storskarv, *Phalacrocorax carbo sinensis***

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Storskarv födosöker i hela Natura 2000-området och häckar regelbundet på Kräklingarna.

Generell beskrivning:

Storskarven häckar i kolonier både vid kusten och vid större insjöar. Boet byggs av tång och pinnar och placeras på marken, i träd eller på branta klippavsatser. Skarvar födosöker huvudsakligen utmed botten och i grundare vatten. Födan består främst av fisk, men även av kräftdjur, groddjur, blötdjur och fågelungar.

Bevarandemål

I området ska finnas ett tillräckligt antal lämpliga häckningsmiljöer i form av öppna skär utan vedartad vegetation och utan störning. Det ska finnas god tillgång på föda.

Negativ påverkan

Se beskrivning av hotbild på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Aktiva åtgärder för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för arten är gynnsamt i området.

Dokumentation

- Artportalen. ArtDatabanken SLU. www.artportalen.se. Uttag 2016-11.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. 1995: Inventering av fågelskär i Vänern 1993 och 1994. 1995:12.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län. 1982: Ändring av länsstyrelsens beslut den 4 maj 1965 och den 22 juni 1977 angående skydd för djurlivet på ögruppen Kräklingarna i Vänern. Beslut 1982-05-25.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län. 1974: Skötselplan för naturreservatet Yttre Bodane. Beslut 1974-05-20.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län. 1985: Fåglar och fågelbiotoper i Vänern. 1985:3.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län. 1989: Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv samt områden med geografiska bestämmelser.
- Martinsson, P. O. 1993: Våtmarker i Älvsborgs län. Länsstyrelsen i Älvsborgs län, Rapport 1993:6.
- Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Natura-2000/. 2016-11.
- Vänerns vattenvårdsförbund. 2000: Fågelskär i Vänern 2000.

Bilagor

Natura 2000-områdets avgränsning

